

Cartes als pares: Sobre la construcció del coneixement

Benvolguda família,

El treball pedagògic sempre es farà de dintre a fora.

Per la raó que sigui la metàfora que encapçala aquesta carta és una realitat incontrovertible, si algun dia això no fos així, voldria dir que la complexitat del cervell humà seria dominada, segurament, per les màquines. Què se n'hauria fet d'allò que en diem llibertat?

Vivim un moment de pensaments ràpids, de comunicació global i veloç, excessivament angoixats. Es fa servir temps per meditar i contrastar opinions? La nostra societat pot comprovar la veracitat de la informació que diàriament li arriba? etc. etc. Posin tots els etcèteres que vulguin. Aquesta carta que ara escric, vol ser un contrapunt a aquest aire de velocitat que respirem, sense voler ser res més que quatre ratlles que ajudin a comprendre millor el dedins de la dinàmica d'aprenentatge que anirà emmotllant la manera de ser dels seus fills.

“La gent amb pressa acostuma a fer dos cops la seva feina”

Heròdot (484-425 a C)

Hi ha dos moments molt importants a la història de l'Escola. Els dos plenament viscuts des del seu inici, però que els he exposat a vostès en dates ben recents per mitjà d'una carta com la que ara els escric. Una carta fou: “L'Escola fa Pedagogia evolutiva” de 2/12/2009. L'altra “Papá pregúntame la lección” de 21/3/2011. Les dues parlen de realitats que s'iniciaren just al començament de l'Escola, però que per la seva idiosincràsia tenen una dinàmica interna ben diferent.

Una situació és irreversible quan la realitat del seu entorn no la pot aturar.

Podem dir doncs que l'evolució és un fet natural a l'home, fet que es produeix i reproduceix durant la seva vida, d'una manera constant. Aquesta realitat existeix i exigeix una prospectiva continuada. Cal contemplar no solament el que passa avui sinó també el que pot passar d'ací un temps. L'Evolució és social i dels nens, els mitjans i el subjecte. És un anar fent que es viu en

el dia a dia, no genera gaires dubtes, perquè els resultats són a tocar, palpables. No obstant cal dir que per segons què, s'han de tenir, com en tot, coneixements, valor, responsabilitat, treball, etc. Recordo el cas recent dels ordinadors per a tothom, i ho aprofito per recordar que són necessaris **al servei** del nen i que el cervell és un òrgan que si no es fa servir s'atrofia. Busquem si el mercat ens pot subministrar quelcom que millori el que tenim.

“Hi haurà un moment en què potser les màquines pensaran, però no tindran fantasia”

Theodor Heuss (1884-1963)

Per concloure aquest breu apartat haig de recordar que en el moment que la Sra. Montserrat em digué de posar l'Horitzó com a nom a l'encara no nata escola, perquè, *mai veurem el final*, havíem fixat l'aspecte evolutiu.

L'aspecte del coneixement reflexionat, que els escriví a la carta del 22/3/11 té un altre caire, important com l'evolutiu, però que l'emanació del qual i les conseqüències són més personals i per tant més imprevisibles i menys socials. No obstant és d'una importància cabdal a nivell personal i per tant també social.

Quan el coneixement es reflexiona a sí mateix s'està construint d'una manera àmplia, allargada i profunda, ajudat per la pròpia plasticitat en el temps. Normalment ha d'ésser un recorregut allargat, ampli i profund amb possibles canvis mentals que ajuden a la pròpia organització, sentit d'ordre, treball, responsabilitat, etc.

A continuació els exposo aspectes que es fan a l'Escola i que es consideren relacionats amb el coneixement reflexionat. Són punts, com vostès poden veure de molta creativitat per a

qualsevol alumne. S'han creat o assimilats per la nostra pedagogia. Malgrat que influeixen o poden influir en el coneixement hi ha aspectes que no els introdueixo per no considerar-los suficientment potents. El temps i els coneixements en poden eliminar alguns i introduir-ne d'altres.

Quadre sobre tècniques, processos, mitjans, matèries...

<p>Començats a l'Hospitalet (1968-1981/82)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Text lliure Fitxa comprensió Llibre de vida Àlbum Prova Reunió Balanç Reunió Treball JAF Acordió (Tècnica d'aprenentatge de lectoescriptura) Assemblea de diari Monotip Compondre textos (aprenentatge de lectoescriptura pel mètode natural) Tècniques d'impressió (limògraf, linòlium,...) Assemblees (càrrecs, propostes...) Escacs Teatre Titelles Laboratori – investigació – observació Piscina Sortides Comarcals Sortides Barcelona Cuina Les TIC
<p>Començat a la Bonanova (1982/83-actualitat)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pre-prova Robòtica DCP Tesines Projecte Fènix Escriure llibres (curricular) Documents Actes culturals Cultura clàssica Voluntariat

No he posat en aquest llistat aspectes importants per nosaltres com, les llengües, el quadre d'ordre o les conferències dins de l'Escola. Tampoc tot el que es refereix a les assignatures

normals en el sistema, o tècniques necessàries però que no m'han semblat rellevants per aquest apartat concret.

Ara com ara l'avaluació del coneixement de cada alumne no pot ser la tradicional, sí que ho és la dels coneixements, quan ha d'adquirir el que la societat demana, cosa que com vostès ja saben en tenim molta cura; la prova està en passar la Selectivitat i en el poder escollir Facultat. Hem de tenir en compte, no obstant, que preparem també els seus fills per allò que la Societat no demana **però és el que vol**, i encara més per a **saber tenir una bona convivència** en el seu futur (l'educació, voluntariat i el degut respecte per a tothom exigít a l'Escola).

És molt important que recordem la companyia del mestre, l'ajut humà i permanent. Jo els tinc a tots/es els/les mestres, un gran respecte i una profunda estima. Cregui'm que en aquest espai de responsabilitat, treball, ordre, tranquil·litat, respecte, estima, ells són la gran baula entre el buit i la creació de coneixement pels seus fills. Som conscients que els nostres alumnes són, cadascun, l'ocell que s'envolarà definitivament tot sol.

Vostès potser voldrien saber quines són les passes que faran els seus fills, jo només els puc assenyalar camins, ells els fressaran i els faran seus o en descobriaran d'altres. Estic convençut que seran estimats i volguts. Comptat i debatut la vida, gràcies a Déu, només és això.

Ben cordialment

Josep Oliveras i Cama

Maig 2011